

Fakanounou 'o e Palani Fakata'u 2025/2026

Tongan

AK
'AI HA'O
LAU

Oku mau hokoatu pe mo ia

Ko 'emau Palani Fakata'u 2025/2026 kuo fokotu'u 'oku tokangataha ia ki hono hokoatu 'a e ngāue ki he tā'u ua 'o e Palani Taimi Lōloa (LTP) 2024-2034.

'Oku ne hokoatu ke fakalalakaka'i 'a e tu'unga papau fakaepa'anga mo e fakatu'asino ne tukupā ki ai 'i he 'emau LTP, mo langa hake ha kosilio 'oku lelei ange 'a ia 'oku tokangataha ki he mahu'inga 'o e pa'angā ma'ā e kau nofo 'Okalani.

'I he 2025/2026 'oku kau ki heni 'a hono fakamu'omu'a 'a e 'inivesi 'i he founa fefononga'aki, ma'u'anga vai, mo hono faka'atā 'o e ngaahi poate fakalotofonuá ke nau fai ha tali lelei ange ki he ngaahi fiema'u 'a honau ngaahi komiunitií.

'Oku fakahoko eni 'e he 'emau palani fakata'u kuo fokotu'u 'i ha founa 'oku ne hokoatu ke fakatokanga'i 'a e ngaahi hoha'a ki he ngaahi fakamole fakapa'anga 'o e mo'ui faka'aho mo tokonaki ma'ā e ngaahi komiuniti 'oku fiema'u tokoni lahi tahá.

Totongi ki he kau 'a'ahi 'o mohe 'i ha pō ('e taha pe lahi ai)

'I he 'emau Palani Taimi-Lōloa 2024-2034, na'a mau pehē ai te mau hoko atu ke fakapa'anga 'a e ngaahi katoanga fakafonua hangē ko e Diwali, kae 'i he 'ikai ke 'i ai ha totongi ki he kau 'a'ahi 'o mohe 'i ha pō, 'e 'i ai leva ha nounou fakapa'anga 'i he 'emau patiseti \$7 miliona ki hono fakapa'anga 'o e ngaahi 'iveni lalahi hangē ko e ASB Classic, Auckland Marathon mo e Auckland Writers Festival. 'Oku fiema'u ke fakalao'i mei he pule'angā 'a e totongi ki he kau 'a'ahi 'o mohe 'i ha pō. 'I he 'emau fealea'aki fekau'aki mo e palani fakata'u ko 'eni, 'oku mau hokoatu ke fengāue'aki mo e pule'anga 'i he me'á ni. 'Oku te'eki ai ke nau 'omai ha tukupā, pe fakapapau 'e hoko 'eni. 'I he 'emau hokoatu ke taukapo'i eni, 'oku mau talitali loto lelei 'a ho'omou laú 'o fekau'aki mo e totongi ki he kau 'a'ahi 'o mohe 'i ha pō ke totongi 'e he kau 'a'ahi 'oku nofo 'i he nofo'anga fakakomesiale taimi-nounou, ke fakapa'anga 'a e ngaahi 'iveni lalahi 'oku fakahoko (major events) mo ha ngaahi ngāue 'oku fakahoko ki he fokotu'utu'u 'o e feitu'u 'oku ha'u ki ai 'a e kau 'a'ahi mo e fakamāketi.

Fakahoko 'o 'emau vīsoné

'Oku mau fa'u ha 'Okalani 'a ia 'oku lakalakaimonū mo malu ma'ā e kau nofo 'Okalani kotoa.

Ko 'emau palani fakata'u kuo fokotu'u 'oku ne poupu'i 'a e vīsoné ko 'eni, 'aki 'a hono:

- fakahoko 'a e ngaahi polokalama tefitō 'i he kotoa 'o e ngaahi tafa'aki 'e fitu 'o e 'Inivesi: Founa Fefononga'aki, Ma'u'anga Vai, 'Ātakai Langá, 'Ātakai Fakanatula, Komunitií, Fakalalakaka Faka'ekonomika mo Fakafonua, mo ha Pule'anga Fakafeitu'u 'oku tokanga'i lelei.
- 'oatu e \$4 piliona 'o e pa'anga ke fakamoleki ki he tā'u fakapa'anga 2025/2026; 'inivesi 'i he ngaahi koloa hangē ko e ngaahi hala, paipa, mo e fa'unga ki he founa fefononga'aki ke 'oatu ha sēvesi lahi ange ki he kau nofo 'Okalani mo langa hake ha vahefonua 'oku loto-vilitaki ange.
- fakahoko ha fakapa'anga 'oku totonú ma'ā e ngaahi poate fakalotofonuá. 'Oku faka'atā 'e he me'á ni 'a e ngaahi poate fakalotofonuá ke nau fai ha tali lelei ange ki he ngaahi fiema'u 'a honau ngaahi komiunitií. 'Oku kamata ke ngāue atu 'a e palani fakata'u ko eni ke sio ki he tu'unga fakapa'anga kehekehe 'i he vaha'a 'o e ngaahi poate fakafeitu'u 'e 21, 'a ia na'e talu hono fokotu'u mei he taimi na'e kamata'i ai 'a e Kosilio 'Okalani he tā'u 2010.
- fokotu'u ha hiki fakakātoa 'o e ngaahi totongi (rates) 'aki 'a e peseti 'e 5.80 ki he mahu'inga faka'avalisi 'o ha 'api nofo'anga ki he 2025/2026, pe fakafuofua ki he \$223 he tā'u (\$4.29 he uike). 'Oku fakatatau pe 'eni ki he me'a na'a mau lea'aki 'i he LTP.

'Oku mau fakalototo'a'i koe ke ke lau ha fakamatala lahi ange 'i he 'emau pepa fealea'aki kimu'a ke ke 'omai ha'o lau. Kātaki 'o vahevahe mai 'a e anga ho'o fakakaukau fakafou 'i he fealea'aki ko 'eni 'o fekau'aki mo 'emau palani fakata'u kuo fokotu'u.

Founa ke 'omai ai ha'o laú

Ke 'omai ha'o lau ki he ngaahi 'isiu ko eni pe ko ha fa'ahinga me'a pē fekau'aki mo e patiseti 'oku mahu'inga kiate koe, 'e lava ke ke:

- 'a'ahi ki he akhaveyoursay.nz/ourplan
- telefoni ki he 09 301 0101 pe
- 'a'ahi ki ho'o senitā sēvesi pe laipeli.

Kuo pau ke mau ma'u mai ho'o laú 'i he 'aho Falaite 28 Ma'asi.

'E fakahoko 'a e ngaahi tu'utu'uni faka'osi 'i Sune 2025 pea ko e patiseti faka'osi 'e ma'u atu ia 'i he aucklandcouncil.govt.nz

